

N.V. te verwerven, zoodat het dikwijls jaren kan duren, alvorens alle aandeelen in één hand zijn. Bij de meeste concerns zal de figuur daarom zoo zijn, dat van enkele dochtermaatschappijen alle, van andere slechts eene meerderheid der aandeelen zich in het bezit der moedermaatschappij bevinden. Bij dezen stand van zaken zou dus ten deele wel, ten deele niet van de facilité van art. 27 gebruik gemaakt kunnen worden, hetgeen wel in den regel er toe zal leiden, dat men art. 27 voorloopig links laat liggen.

Het bovenstaande werd door ons te berde gebracht om te betoogen, dat de wetgever in art. 27 het criterium voor de toepassing van een centrale heffing ten onrechte heeft gezocht bij het bezit van *alle* aandeelen en niet bij de feitelijke en juridische constructie, die een *werkelijke gezamenlijke bedrijfsuitoefening waarborgen kan*. Hiervoor is wel een groot meerderheidsbelang noodig, maar niet persé een bezit van 100 % van alle aandeelen, zooals de praktijk bij de verzekeringsmaatschappijen bewijst. Eene wijziging van art. 27 op dit punt komt ons dan ook gewenscht en opportuun voor.

Wij meenen met dit desideratum onze bespreking van art. 27 W.B. te kunnen beëindigen. Dit artikel verdient, naar het ons voorkomt, ni cet excès d'honneur, waarmede het aanvankelijk werd begroet, ni cette indignité, waarmede het thans door sommigen behandeld wordt. Het artikel zal ongetwijfeld zijn bestaansrecht bewijzen, indien de fiscus zelf eene soepele toepassing voor de doeleinden, waarvoor het in het leven werd geroepen, zou willen bevorderen. Dit is o.i. ten deele reeds mogelijk bij de bestaande redactie, maar het artikel zal eerst tot zijn volle recht komen, indien op korten termijn besloten kan worden tot de verbreeding van den grondslag van het artikel, die hierboven in overweging wordt gegeven. Eerst dan zal artikel 27 in vele gevallen der praktijk hanteerbaar zijn.

WINSTBELASTING 1940

door A. L. F. Leverington Jr.

De belasting over de uitdeelingen uit de overgangsreserve

Normaal is, dat een belasting, tenzij het gaat om een „persoonlijke” belasting als de Inkomsten-, of de Personeele Belasting (zoover deze van persoonlijken aard is), ten laste van de winst wordt gebracht, hetgeen ook in § 14 van den Leidraad op de Winstbelasting onderschreven wordt; dit geschiedt dan ook met Grond-, Assurantie-, Zakelijke Bedrijfs- en Personeele Belasting en zelfs ook met een uitdeelingsbelasting als de Dividend- en Tantiëmebelasting. Oorspronkelijk zou ook de winstbelasting als een bedrijfslast beschouwd mogen worden. Dit stond weliswaar niet in het wetsontwerp, doch in de Memorie van Toelichting kwam dit nadrukkelijk tot uiting. De betreffende passage luidt als volgt:

„Als voor bedrijfsdoeleinden aan het vermogen der vennootschap onttrokken kunnen gevoeglijk mede worden beschouwd de uitgaven, welke voortvloeien uit den rechtsvorm der onderneming, zooals kosten van oprichting, van statutenwijziging, van dividenduitkeering, en ook de betaalde of de naar schatting verschuldigd geworden winstbelasting zelve.”

Deze „ministeriële vrijgevigheid” werd blijkens het Voorloopig Ver-

slag door sommige Kamerleden becristiseerd, overigens met zeer aanvechtbare argumenten.

In verband met een concessie in zake de vermijding van dubbele heffing (art. 7) wijzigde de Minister het wetsontwerp in dezen zin, dat de winstbelasting voor de winstbepaling overeenkomstig art. 5, beschouwd zou worden als een uitdeeling, zij het dan ook met de bijvoeging, dat dit *uitsluitend* voor de toepassing van art. 5 zou gelden. Deze bepaling kan het rechtsgevoel bevredigen, alhoewel ze er aanleiding toe geeft, dat de winst van het belastingplichtige lichaam meestentijds zal afwijken van de winst, zooals de fiscus deze becijfert.

Ingelacht werd toen een nieuwe bepaling, welke betrekking had op de uitdeelingen uit de overgangsreserve, n.l. art. 41/4e lid.

Volgens de Nota van Wijzigingen, ingediend door den Minister op 21 Maart, luidde art. 41/4e lid toen als volgt:

„De belasting, ingevolge het 2e lid verschuldigd, wordt voor de toepassing van art. 5 als een bedrijfslast beschouwd.”

(het 2e lid van art. 41 zegt n.l. hoe de hierboven genoemde uitdeelingen belast zullen worden met Winstbelasting).

In dezen vorm is art. 41/4e lid door de Tweede Kamer aangenomen.

Het artikel bleef echter niet zoo.

Toen het Besluit op de Winstbelasting op 3 Augustus werd afgekondigd, bleek één der weinige wijzigingen van materiëlen aard, welke in het wetsontwerp, gelijk het door de Tweede Kamer aangenomen was, waren aangebracht, art. 41/4e lid te zijn, dat thans verlengd was met de volgende zinsnede:

„voor zoover zij niet, op den voet van het eerste lid, in mindering kan worden gebracht op de winst, welke op het overgangstijdstip aanwezig was.”

Aannemelijk is, dat deze bepaling gemaakt werd, om te voorkomen, dat de belastingplichtigen, na het doen van een uitdeeling uit de overgangsreserve, met *handhaving* van het volle restant daarvan, de winstbelasting telkenmale ten laste van de nieuwe winst zouden brengen. Dat men dit wilde voorkomen, is juist te achten, te meer, omdat er daardoor overeenstemming kwam met de bepaling van art. 41, 1e lid, dat art. 8 (compensatie van nieuw verlies met nieuwe winst) buiten toepassing blijft, zolang een negatief bedrag als daar bedoeld, kan worden gedekt uit de op het overgangstijdstip in het lichaam aanwezige winst, verminderd met de uitdeelingen, in den zin der wet op de Dividend- en Tantiëmebelasting, welke na het overgangstijdstip worden gedaan, ten laste van de op het overgangstijdstip in het lichaam aanwezige winst en met de als gevolg daarvan verschuldigde belasting.

Zou de verlenging van artikel 41/4e lid achterwege zijn gebleven, dan ware n.l. art. 41/1e lid in sommige gevallen in strijd met art. 41/4e lid gekomen, want slechts in geval er sprake geweest zou zijn van compensatie van verlies met nieuwe winst, ware er dan aanleiding voor de belastingplichtige lichamen geweest, de overgangsreserve te verminderen met het bedrag der betaalde belasting.

Art. 41/4e lid schreef oorspronkelijk voor, dat de betaalde winstbelasting over de uitdeelingen uit de overgangsreserve, als „bedrijfslast” te beschouwen was bij de berekening van de winst op grond van art. 5, zonder daaraan eenige beperking toe te voegen. Derhalve zou men bij de toepassing dezer bepaling, in een geval, dat men de belasting niet in het jaar van betaling ten laste van nieuwe winst had kunnen brengen,

met de compensatiebeperking van art. 41/1e lid in strijd gekomen zijn.

Dit nu onder meer voorkwam men, door de toevoeging van art. 41/4e lid.

In het algemeen treft de Winstbelasting *niet* de uitdeelingen, doch de *na* het overgangstijdstip gemaakte winst.

Met de uitdeelingen uit de overgangsreserve staat de zaak echter anders. Dit is winst, gemaakt vóór het overgangstijdstip. Ware er geen speciale bepaling dienaangaande, dan zouden de uitdeelingen uit deze oude winst en zou derhalve deze winst zelf, aan de Winstbelasting ontsnappen, hetgeen volkomen onrechtvaardig zou zijn. Volgens het 2e lid van art. 41 echter, worden alle uitdeelingen, na het overgangstijdstip gedaan, ten laste van de op het overgangstijdstip in het lichaam aanwezige winst, belast in het jaar van uitdeeling.

Uitdrukkelijk wordt gesproken van „uitdeelingen in den *zin der wet op de Dividend- en Tantiëmebelasting*”, waaronder dus ook te begrijpen zijn liquidatie-uitdeelingen en dat deze gevoegd worden bij de belastbare som in het jaar van uitdeeling.

Hieruit kan men afleiden:

1. dat deze bepaling te beschouwen is als een laten voortbestaan van de Div.- en Tantiëmebelasting, t.a.v. de z.g. oude winst. Slechts het heffingspercentage is hetzelfde als voor de winst, welke met winstbelasting wordt belast.
2. dat deze uitdeelingen volkomen *los staan* van de vaststelling der winst, gemaakt na het overgangstijdstip.

Maar dit beteekent niet, dat de *belasting*, welke het gevolg van deze uitdeelingen is, niet als een bedrijfslast zou mogen worden beschouwd.

Had men de bedoeling gehad, een daartoe strekkende bepaling te maken in den geest van art. 5, 1e lid, slot, dan ware de weg geweest, uitdrukkelijk in art. 41 vast te leggen, dat ook de belasting over de uitdeelingen uit de overgangsreserve „zou gelden als een uitdeeling aan deelgerechtigden in de winst”, event. met de bijvoeging: „voor zoover ze in mindering kan worden gebracht op de winst, welke op het overgangstijdstip aanwezig was.” Dan had men bovendien moeten doen uitkomen in art. 5, 1e lid, slot, dat de winstbelasting niet „uitsluitend” voor de toepassing van art. 5, doch ook voor die van art. 41/4e lid als „een uitdeeling aan deelgerechtigden in de winst” was te beschouwen.

Thans luidt deze bepaling als volgt: „Uitsluitend voor de toepassing van *dit* artikel geldt de winstbelasting als een uitdeeling aan deelgerechtigden in de winst”.

Nu dit niet is geschied, is het de vraag, of de uitleg juist is, welke thans blijkens den departementalen Leidraad, aan art. 41/4e lid wordt gegeven.

Deze uitleg heeft ook aanleiding gegeven tot de noot op pag. 1 van de aangifteformulieren Nr. 2 en 3, welke aangeeft, dat bij het zuivere vermogen aan het eind van het jaar moeten worden opgeteld, behalve terugbetalingen van kapitaal, uitdeelingen en andere onttrekkingen niet voor bedrijfsdoeleinden, de betaalde winstbelasting, welke betrekking heeft op uitdeelingen, ten laste van de overgangsreserve, indien deze belasting uit de overgangsreserve kan worden gedekt.

De bedoeling van het Besluit is m.i., dat de overgangsreserve kan verdwijnen:

1. door het dekken van verliezen na het overgangstijdstip,

2. door het doen van uitdeelingen,
3. door het betalen van de daarover verschuldigde belasting.

T.a.v. de uitdeelingen uit de overgangsreserve is de Winstbelasting, op het voetspoor van de Dividend- en Tantiëmebelasting een zuivere uitdeelingsbelasting. Zoolang laatstgenoemde belasting gold, kwamen ten laste van de winst, zoowel de uitdeelingen als de belasting. De strekking van art. 41 is: t.a.v. de uitdeelingen uit de overgangsreserve dezelfde toestand te handhaven.

Dit blijkt in de eerste plaats uit art. 41/4e lid, maar dit wordt nog geaccentueerd door art. 41/2e lid, dat luidt als volgt:

„Uitdeelingen in den zin der Wet op de Dividend- en Tantiëmebelasting 1917, welke na het overgangstijdstip worden gedaan ten laste van de op het overgangstijdstip in het lichaam aanwezige winst, worden gevoegd bij de belastbare som over het jaar, waarin de uitdeeling plaats vindt, met dien verstande, dat de belastbare som alsdan ten minste op het bedrag van de hierbedoelde uitdeelingen wordt gesteld.”

Dit zegt dus, dat de uitdeelingen uit de overgangsreserve, bij de belastbare som moeten worden gevoegd. Het aangiftebiljet houdt zich niet strikt hieraan. Het geeft aan, dat ook deze uitdeelingen bij vraag b, van deel I bij de opstelling van het zuiver vermogen aan het einde van het (boek)-jaar moeten worden opgeteld (zie in dit verband ook deel VI van biljet 2 en deel VII van biljet 3).

Maar t.a.v. de verschuldigde winstbelasting over deze uitdeelingen zegt art. 41/2e lid niets en ook overigens is daaromtrent *niets* in het Besluit bepaald. Hiermede is dus voor de belasting uit dezen hoofde, dezelfde toestand ingetreden, welke bestond t.a.v. de nieuwe winst, vóórdat de bepaling van art. 5/1e lid, slot, was gemaakt.

De Winstbelasting is in ieder geval *niet* te kwalificeeren als een ontrekking „niet voor bedrijfsdoeleinden”. Hierin brengt ook art. 5/1e lid, slot, geen verandering; voor het lichaam, dat de winstbelasting als bedrijfslast heeft geboekt en dit zal als regel geschieden, verandert er dienaangaande dus niets. Volgens de eigen balans en verlies- en winstrekening, blijft de winst gehandhaafd op het bedrag, dat men verkrijgt, *na aftrek* van de belasting. Slechts ten aanzien van de vaststelling der *fiscale* winst, moet men blijkens het bepaalde in art. 5/1e lid, slot, een ander standpunt innemen. Het staat echter vast, dat het bedrag, betaald aan belasting, het vermogen vermindert en dus de door vermogensvergelijking berekende winst van het lichaam drukt. Teneinde te voorkomen, dat de fiscale winst met het bedrag der belasting verminderd zou blijven, is voor de winstvaststelling volgens art. 5 bepaald, dat de winstbelasting zelve geldt als een uitdeeling aan deelgerechtigden in de winst. Op grond hiervan moet bij de jaarlijksche aangifte der gemaakte winst aan het vermogen o.m. worden toegevoegd, hetgeen in den loop van het jaar aan winstbelasting over nieuwe winst is betaald.

Een soortgelijke bepaling treft men echter in art. 41 *niet* aan, gelijk hierboven reeds aange-toond. Van gelijkstelling met uitdeelingen is derhalve in het Besluit zelf geen sprake.

Niettemin zegt de Leidraad zulks in § 25 wel, n.l. als volgt:

„De belasting, verschuldigd ingevolge art. 41, lid 2 (eventueel in verband met lid 3), wordt in het jaar, waarin zij in de boekhouding van het lichaam wordt opgenomen, beschouwd als een *verminder-*

ring van de overgangsreserve (art. 41, lid 1) en dus, aangezien zij aan het zuivere vermogen van het lichaam wordt onttrokken, als een uitdeeling aan deelhouders in de winst (art. 5, lid 1). Voor zover de belasting niet meer ten laste van de overgangsreserve kan worden gebracht, wordt zij als een bedrijfslast beschouwd, d.i. als een onttrekking voor bedrijfsdoeleinden (art. 41, lid 4, in verband met art. 5, lid 1)."

Hierbij dient opgemerkt te worden, dat niet iedere onttrekking aan het zuivere vermogen als een uitdeeling beschouwd behoeft te worden; de mogelijkheid, dat men kan spreken van een onttrekking voor bedrijfsdoeleinden is immers óók aanwezig en gelijk hierboven betoogd, is de winstbelasting als zoodanig te beschouwen, tenzij uitdrukkelijk anders bepaald wordt.

Bij het lezen van boven geciteerde passage uit den Leidraad, krijgt men den indruk, dat de samensteller van den Leidraad het gevoel heeft gehad, dat als de overgangsreserve vermindert door een andere oorzaak dan verlies, er dan noodzakelijkerwijze van een uitdeeling sprake moest zijn, doch dit is m.i. niet zoo.

Een voorbeeld moge het hierboven gegeven betoog verduidelijken.

Een N.V. heeft volgende vereenvoudigde overgangsbilans op 1 Januari 1939:

Zuiver vermogen	Aandeelenkapitaal	f 100.000.—
(= activa-passiva) f 122.300.—	Overgangsreserve	„ 22.300.—

In 1939 wordt noch winst, noch verlies gemaakt.

Uitgedeeld wordt f 20.000.— ten laste der overgangsreserve.

Einde 1939 ziet de balans er als volgt uit:

Zuiver vermogen	f 102.300.—	Aandeelenkapitaal	f 100.000.—
		Overgangsreserve	„ 2.300.—

In 1940 wordt weder „quitte" gespeeld; de belasting (f 2.300.—) over de uitdeeling wordt betaald.

Eind 1940 ziet de balans er uit als volgt:

Zuiver vermogen	f 100.000.—	Aandeelenkapitaal	f 100.000.—
-----------------	-------------	-------------------	-------------

De vermogensvergelijking wijst nu uit, dat een verlies is geleden van f 2.300.—, welk verlies ten laste van de overgangsreserve is gebracht. Nu zegt de Leidraad, dat het bedrag van f 2.300.—, dat weliswaar van de overgangsreserve in mindering is gebracht, *tevens* als uitdeeling moet worden beschouwd (althoewel zulks *niet* in art. 41 is bepaald, terwijl art. 5/1e lid, slot, *uitsluitend* voor de toepassing van laatstgenoemd artikel geldt!).

Hieruit blijkt wel, dat bij dezen uitleg art. 41/4e lid zijn doel voorbij zou schieten.

Zou aan art. 41/4e lid *niets* zijn toegevoegd, dan had men een balans als volgt kunnen opmaken:

Zuiver vermogen	f 100.000.—	Aandeelenkapitaal	f 100.000.—
Nieuw verlies ... „	2.300.—	Overgangsreserve	„ 2.300.—

Een dergelijke boeking heeft echter geen nut, gezien art. 41/1e lid. Immers, daarin leest men uitdrukkelijk, dat de overgangsreserve vermindert moet worden met de belasting over de daaruit gedane uitdeelingen, alvorens men een beroep kan doen op art. 8 ter compensatie van verliezen.

Zou echter in het bovenaangegeven voorbeeld, bij overigens gelijk-blijvende situatie, in 1940 een winst behaald zijn van f 5.000.—, dan ware de positie anders geweest. Dan had men geen beroep op compensatie volgens art. 8 behoeven te doen, doch het bedrag van f 2300.—, betaald voor belasting, direct ten laste van de nieuwe winst kunnen brengen.

De balans per eind 1940 zou er dan, aannemende dat art. 41/4e lid luidt, zooals het thans luidt, als volgt kunnen uitzien:

Zuiver vermogen	f 105.000.—	Aandeelenkapitaal	f 100.000.—
		Winst	„ 5.000.—

Begin 1940 was het vermogen f 102.300.—.

De vermogensvergelijking wijst dus uit, dat er een werkelijke winst is van f 2.700.—. Volgens voorschrift van art. 41/4e lid is de belasting in mindering van de overgangsreserve gebracht en anderzijds is het totaal der vermogensbestanddeelen met hetzelfde bedrag verminderd, hetgeen als logisch gevolg heeft, dat bij de vermogensvergelijking blijkt, dat de winst dienovereenkomstig lager is. Maar nu wil de Leidraad, dat de fiscale winst f 2.300.— hooger wordt gesteld dan de werkelijke winst, alhoewel zulks niet uit art. 41/4e lid te lezen is. De bij de afkondiging van het Besluit toegevoegde zinsnede spreekt over 2 mogelijkheden:

1. de belasting kan *wel* ten laste der overgangsreserve gebracht worden,
2. het kan *niet*, omdat deze opgebruikt is.

Kan het wel, dan bevat art. 41/4e lid slechts een voorschrift voor de boeking aan de rechterzijde der balans (uitputting der overgangsreserve), doch zegt dan niets omtrent de vaststelling van het zuiver vermogen, hetgeen art. 5/1e lid, ten aanzien van de belasting, betaald over nieuwe winst, wel doet. Slechts voor het geval de overgangsreserve uitgeput is, geeft art. 41/4e lid een voorschrift t.a.v. de vaststelling van het zuiver vermogen — op den grondslag van art. 5 — en geeft dan een uitzondering op den daar gestelden regel, dat de betaalde belasting als uitdeeling is te beschouwen voor de vaststelling der *nieuwe* winst.

Men dient dan ook terdege onderscheid te maken tusschen voorschriften, welke betrekking hebben op de opstelling van de rechterzijde der balans (kapitaal en reserves) en op de boekingen, welke betrekking hebben op de bestanddeelen van het zuiver vermogen. Een voorschrift, dat geldt voor de vaststelling der reserves, behoeft nog niet automatisch invloed te hebben op de wijze van vaststelling van de waarde der bestanddeelen van het vermogen.

Zou de toevoeging aan art. 41/4e lid niet zijn gemaakt, dan ware een balans als volgt mogelijk geweest:

Zuiver vermogen	f 105.000.—	Aandeelenkapitaal	f 100.000.—
		Overgangsreserve	„ 2.300.—
		Winst	„ 2.700.—

Thans zou art. 41/1e lid weder geen corrigeerenden invloed hebben; de betaalde belasting zou de nieuwe winst verminderd hebben en ze zou dus *niet* ten laste van de overgangsreserve gebracht zijn. Een dergelijken gang van zaken te voorkomen, is de m.i. volkomen plausibele verklaring, voor het ontstaan der toevoeging aan art. 41/4e lid.

Had men verder willen gaan bij de vaststelling van het Besluit, dan had men b.v. in art. 41/4e lid kunnen zeggen, dat de belasting over de uitdeelingen uit de overgangsreserve zou gelden als een uitdeeling uit de

overgangsreserve. Dan ware volkomen duidelijk, ook uit het Besluit zelf, gebleken, hetgeen men thans, op grond van een niet sluitende redeneering in den Leidraad, tracht te betoogen.

Vraagt men zich thans af, wat de eigenlijke strekking is van de toevoeging aan art. 41/4e lid, zooals deze bij de afkondiging van het Besluit is geredigeerd, dan verdient opmerking, dat het ontbreken van deze toevoeging aan art. 41/4e lid voor de belastingplichtige lichamen een langduriger compensatiemogelijkheid, voor het geval van latere verliezen, ten gevolge zou hebben gehad.

In het laatste hierboven gegeven voorbeeld, geeft de *vermogensvergelijking hetzelfde* resultaat als bij het vorige voorbeeld; er is een werkelijke winst van f 2.700.— terwijl de fiscale winst slechts dan op f 5000.— zou kunnen worden gesteld, indien men de opvatting van den Leidraad accepteert, dat de betaalde belasting als uitdeeling zou moeten worden beschouwd.

Opmerking verdient nog dat, óók bij den huidige ambtelijken uitleg van art. 41/4e lid, het mogelijk is, de belasting over de uitdeeling der overgangsreserve ten volle als bedrijfslast aan te merken, n.l. indien de geheele overgangsreserve in één keer tot uitdeeling komt.

Nemen we weder de hierboven gegeven balanspositie op het overgangstijdstip als uitgangspunt, dan verkrijgen we, als de overgangsreserve van f 22.300.— in 1939 geheel uitgedeeld wordt (waarbij in het midden zij gelaten, dat een dusdanige uitkeering in strijd kan komen met art. 41b van het W. v. K.), per einde 1939 volgende balans:

Zuiver vermogen	f 100.000.—	Aandeelenkapitaal	f 100.000.—
-----------------	-------------	-------------------	-------------

En na betaling der belasting in 1940, per einde van dat jaar:

Zuiver vermogen	f 97.435.50	Aandeelenkapitaal	f 100.000.—
Verlies	„ 2.564.50		

Het verlies van f 2.564.50, als gevolg van het betalen der winstbelasting, komt dan vanzelf voor compensatie met latere winst (mits binnen 5 jaar behaald) in aanmerking, want de overgangsreserve is uitgeput.

Of een dergelijke toepassing van het Besluit consequent en logisch is te noemen, blijve hier in het midden. Een feit is het echter, dat de in den Leidraad gegeven opvatting tot de hier geschetste gevolgen zou kunnen leiden.

M.i. is de winstbelasting een *bedrijfslast*, tenzij uitdrukkelijk de hiervoor gedane uitgaven gelijkgesteld worden met uitdeelingen. Nu dit, blijkens den tekst van het Besluit, in art. 41 niet is geschied, ten aanvan de belasting over de uitdeelingen uit de overgangsreserves, mag men verwachten, dat de beroepscolleges zich in dezen niet aan den ambtelijken uitleg zullen houden, doch het Besluit zullen toepassen, overeenkomstig den materiëlen inhoud der bepalingen.

Trouwens, ook in het uitstekende werk van de Inspecteurs *Ohmstede* en *De Klerck*, over de Winstbelasting, vindt men dezelfde opvatting, als hierboven verdedigd, terug, al is het in zeer summieren vorm.

Op pag. 132 leest men t.a.p.:

„*Winstbelasting bedrijfslast* (art. 41, lid 4).

De winstbelasting over de gewone belastbare som komt niet in mindering van de winst (Verg. art. 5, lid 1, slot) maar dit is anders voor de W.B. over de uitdeelingen, belastbaar volgens art. 41, lid 2. In dit geval wordt de W.B. wèl als *bedrijfslast* aangemerkt.

Bestaat de belastbare som dus uit twee deelen, n.l. een deel volgens art. 5 t/m 7 en een deel volgens art. 41, lid 2, dan zal alleen de W.B. over het eerste gedeelte de belastbare winst volgens art. 5 verhoogen.

De winstbelasting over de uitdeeling uit de oude reserves komt daarentegen in mindering (art. 41, lid 1, slot)."

Dezelfde conclusie vindt men ook in „De Belastinggids”, 18e jaargang Nr. 15/16 dd. 19 Augustus, onder redactie van *Nassette* en *Klomp*, zij het dan met grotendeels andere motiveering, dan hierboven aangevoerd.

Volledigheidshalve mag echter niet onvermeld blijven, dat verschillende andere experts (o.a. *De Willigen*, *Karmelk*) van een tegenovergestelde opvatting blijk geven in hun commentaren over de Winstbelasting.

Te verwachten is, dat het bovenomschreven vraagstuk zal behooren tot die, welke spoedig ter beslissing aan de Raden van Beroep en den Hoogen Raad zullen worden voorgelegd.

BOEKBESPREKING

Gemeentebedrijven, deel V van het Hand- en Leerboek der Bestuurswetenschappen, door Mr. D. Simons, directeur van het Centraal bureau voor verificatie en financiële adviezen der Vereeniging van Nederlandsche Gemeenten. Uitgave N. Samsom N.V., Alphen aan den Rijn.

Met veel genoegen geven wij gevolg aan de uitnoodiging van de redactie van dit maandblad om ons oordeel over het hierboven aangekondigde boek kenbaar te maken.

Als onderdeel van de serie-uitgaaf „Hand- en Leerboek der Bestuurswetenschappen” voldoet het naar onze meening aan zijn bestemming. Het werk van *Mr. Simons* is een handboek, daar het de stof in zijn vollen omvang omvat en, zoo het noodig bleek beperkingen te maken, deze beperkingen logisch zijn gemotiveerd. Het is daarnevens een leerboek, daar het uitmunt door helderen betoogtrant en, wat de verklaring der verschijnselen betreft, streeft naar eenvoud.

Het boek is in hoofdzaak beschrijvend; een min of meer gloedvol pleidooi voor een bepaalde zienswijze, het poneeren van een stelling op een wijze, welke uitlokt tot debat, zal men er zelden in aantreffen. Toch zou men zich vergissen, wanneer men, na lezing van het een of andere hoofdstuk, den indruk zou behouden, dat de problemen ontbreken of niet zouden zijn aangeroerd. Integendeel; problemen zijn er vele, doch het gemak, waarmede de schrijver de problemen behandelt en de wijze, waarop hij zijn verklaringen motiveert, leiden er toe, dat den argeloozen lezer de hersenarbeid, de dialectiek, welke noodig is om tot een bepaalde oplossing te geraken, ontgaat.

Voor ons is dit een bewijs van de scherpzinnigheid van den schrijver, zoodat het begrijpelijk is, dat aan *Mr. Simons*, naar aanleiding van de correcte verdediging van dit als proefschrift verschenen boek, de graad van doctor in de rechtswetenschappen werd verleend en wel met de hooge onderscheiding „met lof”.

Met even veel recht, zoo gelooven wij, zou den schrijver de graad van doctor in de economische wetenschappen verleend kunnen zijn, indien hij zich daarop op grond van dit proefschrift had willen beroepen. Opvallend